

Sondajul opțiunilor școlare ale elevilor de clasa a XII-a
An școlar 2009-2010

La sondajul privind opțiunile școlare ale elevilor claselor a XII-a au răspuns 1313 **elevi de clasa a XII-a**. Sondajul a fost realizat în perioada 12-25 ianuarie 2010. **Scopul studiului** a fost identificarea opțiunilor școlare și profesionale ale viitorilor absolvenți de liceu.

Instrumentul utilizat: un chestionar care a cuprins 9 itemi. Itemii au cuprins întrebări legate de motivația de a continua studiile sau de a se angaja, întrebări cu alegeri duble, și cu o singură alegere, închise, semideschise.

Prelucrarea datelor si analiza rezultatelor

După terminarea clasei a XII-a, majoritatea elevilor intenționează să-și continue studiile, optând pentru studii postliceale, în instituții de stat sau private și pentru studii universitare. Cei mai mulți dintre elevi (690) optează pentru studii universitare la o instituție de stat. Aceste date pot fi analizate în tabelul de mai jos.

Variante de răspuns	Nr. Respon denți	Brut	Procente
Studii postliceale instituție de învățământ de stat	70	111	78.29%
Studii postliceale instituție de învățământ privată	41		
Studii universitare instituție de învățământ de stat	690	917	
Studii universitare - instituție de învățământ privată	227		
Angajare - în sectorul de stat	67	123	9.36%
Angajare – în sectorul privat	56		
Plecure în străinătate	82	82	6.24%
Continuarea studiilor si angajare	80	80	6.09%
Total	1313	1313	100%

Domeniile unde cei 1313 de elevii ar dori să profeseze în viitor sunt următoarele:

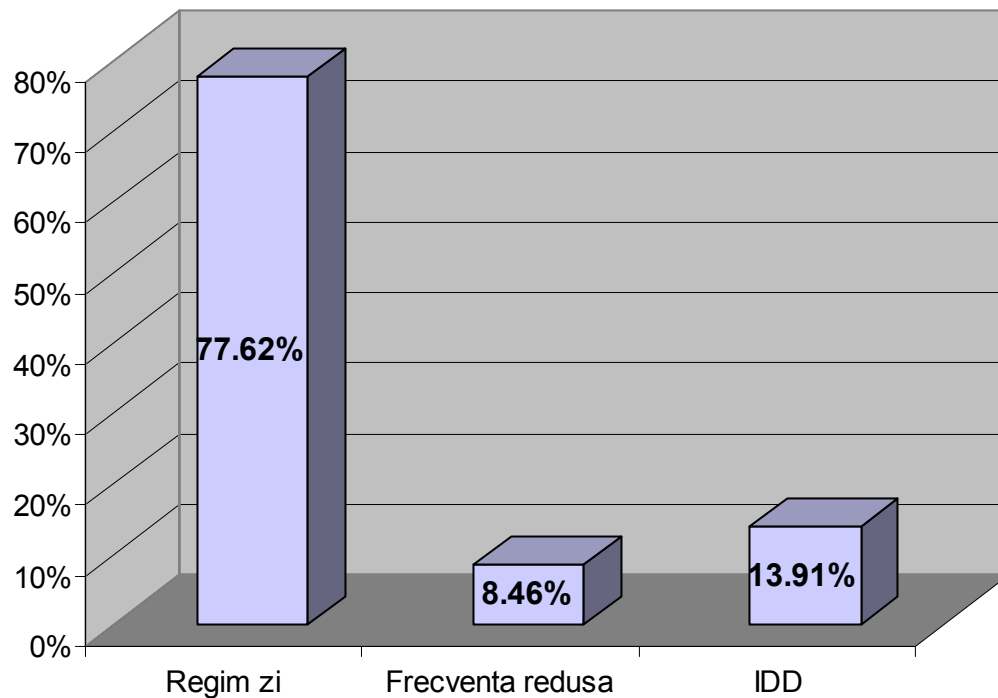
Variante de răspuns	Nr. respondenți	Procente%
Tehnic	212	16.14%
Medico-sanitar	226	17.21%
Economic	212	16.14%
Social	122	9.29%
Școlar	63	4.79%
Drept	95	7.23%
Educație fizica si sport	31	2.36%
Armata/Politie	149	11.34%
Artistic	13	0.99%
Servicii	55	4.18%
Auto	15	1.14%
Construcții	19	1.44%
Nu răspund	101	7.69%
TOTAL	1313	100%

O parte dintre subiecți 7,69% nu dau niciun răspuns în ceea ce privește domeniul în care doresc să profeseze. Explicația poate fi aceea că tinerii nu și-au formulat obiective pe termen lung și le este greu să facă previziuni referitoare la viitorul lor profesional.

Cei 1028 care optează pentru continuarea studiilor se distribuie după cum urmează:

Variante de răspuns	Nr. respondenți
regim de zi	798
frecvență redusă	87
IDD (învățământ deschis la distanță)	143

Grafic 1. Grafic reprezentând tipurile de școlarizare alese pentru continuarea studiilor după terminarea liceului

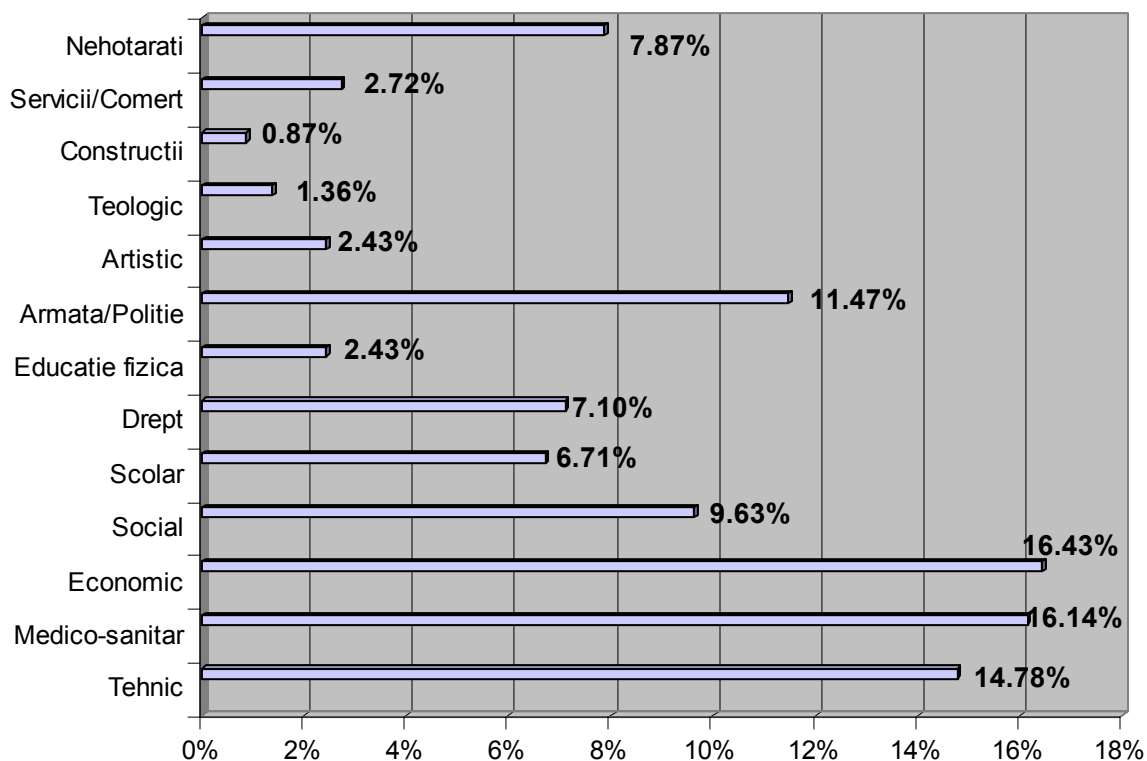
Domeniile pentru care aleg să se specializeze sunt următoarele:

Variante de răspuns	Nr. respondenți	Procente
Tehnic	152	14.78%
Medico-sanitar	166	16.14%
Economic/administrativ/ management	169	16.43%
Social	99	9.63%
Școlar	69	6.71%
Drept	73	7.10%
Educație fizică și sport	25	2.43%
Armata/Politie	118	11.47%
Artistic	25	2.43%
Teologic	14	1.36%
Construcții	9	0.87%
Servicii/Comerț	28	2.72%
Nehotărâți	81	7.87%
TOTAL	1028	100%

Din cei 1028 de elevi care doresc continuarea studiilor, aproximativ 15% au făcut confuzii între facultate și universitate, ei menționând universitatea pe

care doresc să o urmeze și nu facultatea. De asemenea, aproximativ 20% dintre subiecți nu cunosc specializările cuprinse în cadrul facultății alese.

Grafic 2. Grafic reprezentând domeniile alese pentru continuarea studiilor după terminarea liceului.

Se poate observa o relație direct proporțională între ierarhizarea domeniilor profesionale și celor educaționale. Elevii în funcție de domeniul în care doresc să profeseze au optat pentru facultățile și specializările corespunzătoare. Aceste rezultate denotă faptul ca elevii sunt corect informați cu privire la etapele necesare dezvoltării carierei profesionale.

Așa cum reiese din răspunsurile date la chestionare, **motivele care stau la baza alegerii studiilor** sunt atât de natură intrinsecă (interesele și aptitudinile personale) cât și de natură extrinsecă (motivația financiară).

În tabelul următor sunt prezentate în detaliu, categoriile de motive:

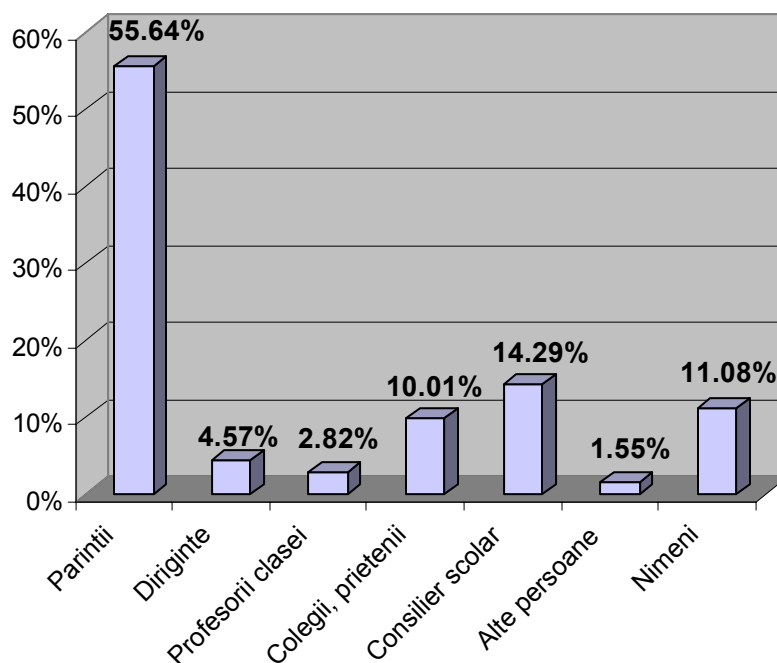
Variante de răspuns	Nr. respondenți %
aptitudinile și interesele personale	40.17%
prestigiul (renumele) unității de învățământ	3.40%

apropierea școlii de casă	3.50%
perspectiva financiară (o profesie care să permită câștiguri mari)	40.17%
dorința de a pleca de acasă	5.15%
câștigarea unui alt statut (statutul de student)	5.93%
sfaturile altora	0.87%
tradiția familiei	0.77%

Persoanele cu care tinerii s-au consultat referitor la alegerea profesiei și a traseului educațional sunt:

Variante de răspuns	Nr. respondenți
părinții	572
dirigintele	47
profesorii clasei	29
colegii, prietenii	103
un consilier școlar	147
alte persoane	16
cu nimeni	114

Grafic 3. Grafic reprezentând persoanele cu care tinerii se consultă referitor la alegerea profesiei

Cei mai mulți elevi au respectat cerința de a face o singură alegere la itemul referitor la persoana cu care au discutat despre cariera profesională. Cu toate acestea au fost și subiecți care au bifat două variante de răspuns, aspect care poate fi explicat prin faptul că părerile ambelor categorii de persoane sunt semnificative pentru copii.

Este firesc ca (puși în situația de a face o singură alegere) **familia** să dețină o pondere mai mare comparativ cu alți factori care influențează alegerile școlar/profesionale ale tinerilor.

Domeniile în care există un număr mare de locuri de muncă vacante la nivelul județului Brăila, cunoscute de către cei 123 subiecți care au ales ca variantă angajarea după terminarea liceului sunt:

- servicii – 25 răspunsuri**
- poliție – 30 răspunsuri**
- confeccii - 30 răspunsuri**
- construcții –10 răspunsuri**
- șofer 15 – răspunsuri**
- industria alimentară – 13 răspunsuri**

Toți elevii (123, 9.36%) care doresc să se angajeze după terminarea liceului cunosc oferta locurilor de muncă vacante la nivelul județului Brăila.

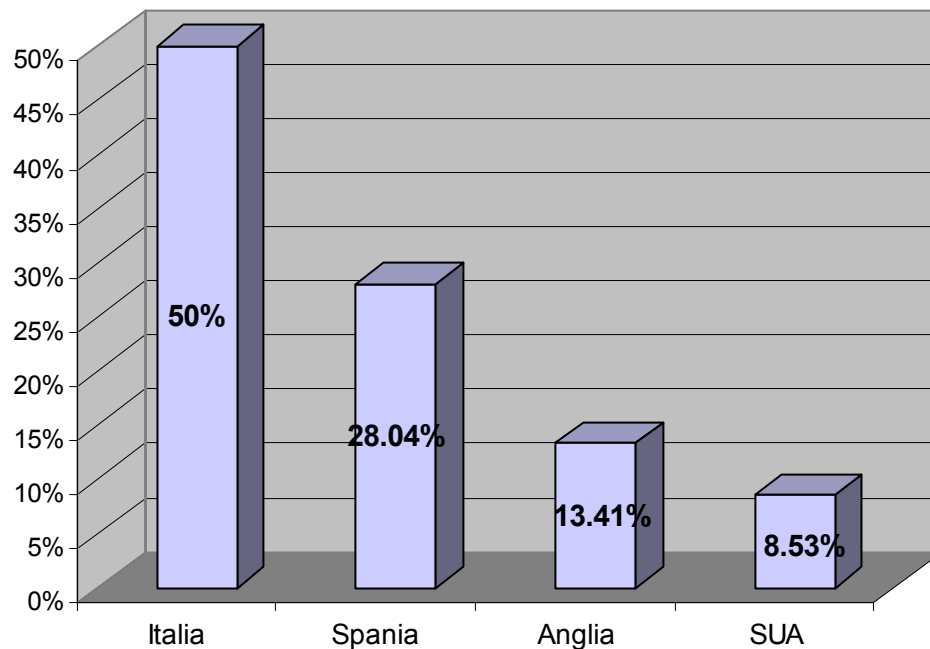
Referitor la **motivele pentru care tinerii doresc să se angajeze imediat după terminarea liceului**, 50% dintre ei aduc ca principal argument *lipsa banilor* (doresc să fie independenți financiar, deoarece situația materială a familiei este precară). Restul de 50 % (în proporții relativ echilibrate), prefera angajarea: din dorința de a pleca de acasă (nevoia de independență); datorită lipsei atracției față de activitatea școlară; din nevoia de a-și continua studiile cu resurse financiare proprii.

Din totalul subiecților chestionați, **6.24% % își exprimă dorința ca imediat după terminarea liceului să plece în străinătate.**

Țările preferate de aceștia ca destinație sunt:

1. Italia (41 opțiuni)
2. Spania (23 opțiuni)
3. Anglia (11 opțiuni)
4. SUA (7 opțiuni)

Grafic 4. Grafic reprezentând țările în care tinerii doresc să plece după terminarea liceului.

Motivele pentru care aceștia au ales sa plece din țară sunt:

1. Câștigul financiar - 37.80%
2. 35.36% elevi aleg destinația respectivă întrucât au rude care lucrează deja acolo și care le-ar putea oferi sprijin (financiar, moral, afectiv).
3. 21.95% doresc să cunoască stilul de viață din alte țări

Perioada pentru care își propun să rămână în străinătate este în general de peste 2 ani (33%) sau nu doresc să se mai întoarcă niciodată în România (44%). Restul de 23% dintre respondenți intenționează să stea în străinătate între 3 luni și 1 an.

Au existat și elevi (80, 6.09%) care au optat pentru varianta de a-și continua studiile și a se angaja pentru a se întreține singuri.

Concluzii:

- Dintre elevii chestionați 78,29% optează pentru continuarea studiilor. Este de apreciat dorința majorității elevilor de prelungire a duratei formării inițiale, însă, având în vedere numărul foarte mare de tineri care preferă studii universitare, credem că o parte dintre aceștia nu au realizat o evaluare realistă a potențialului propriu, comparativ cu exigențele unei instituții de învățământ de nivel universitar.
- Domeniile preferate de cei mai mulți dintre viitorii absolvenți de liceu sunt medico-sanitar, economic, tehnic, social (armată, poliție). Din discuțiile cu elevii, la baza unei asemenea opțiuni stau, cel mai adesea, expectații referitoare la câștigurile mari și posibilitățile de avansare profesională rapidă (întreținute de mass-media și de opinii ale părinților), reușite sau eșecuri ale părinților - transformate în obiective-țintă pentru proprii copii, tradiții ale familiei. Domeniile care întrunesc cele mai puține alegeri sunt: **artistic, auto**.
- Motivele alegerii studiilor sunt atât de natură intrinsecă, aptitudinile și interesele personale reprezentând **40.17%**, cât și de natură extrinsecă, perspectiva financiară (o profesie care să permită câștiguri mari) fiind reprezentată de același procent (**40,17%**).
- Dintre categoriile de persoane cu care se pot sfătui cu privire la cariera profesională, părinții ocupă primul loc, familia având rolul decisiv în influențarea alegerilor de viitor ale tinerilor. Această situație poate fi explicată și prin faptul că neavând încă independența financiară, ei depind de resursele și susținerea familiei. Și opțiunile celor care aleg să se angajeze sau să plece în străinătate sunt justificate, în principal, tot de situația materială a familiei.
- Am observat că tinerii dețin informații cu privire la piața locală a forței de muncă. De asemenea, majoritatea subiecților chestionați nu fac diferența între universitate și facultate. În acest sens, dirigenții ar trebui să desfășoare mai multe ore pe tema carierei.

La realizarea sondajului au participat toți consilierii din rețeaua CJAP/CIAP, prin aplicarea de chestionare și centralizarea la nivelul fiecărei unități de învățământ.

Centralizarea finală și redactarea raportului de cercetare a fost realizată de profesor psihosociolog Monica Zgardan, profesor psiholog Adrian Vasile, coordonați de către **prof. psiholog Rodica Popa, coordonator C.J.A.P., Brăila și prof. psiholog Marian Cloșcă, director C.J.R.A.E., Brăila.**

Director C.J.R.A.E.,
prof. Marian Cloșcă

Coordonator C.J.A.P.,
prof. Rodica Popa